

ПОДЛЕЖАЩА НА РАЗКРИВАНЕ ИНФОРМАЦИЯ ОТ УД „АСТРА АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ” АД

(съгласно чл. 43, ал. 1 от Наредба 44 за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, инвестиционните дружества от затворен тип и управляващите дружества на Комисия за финансов надзор)

УД “Астра Асет Мениджмънт” АД (УД) – управляващо дружество с лиценз за извършване на дейност № 32 – УД от 22.07.2008 г., което е организирано и управлява Договорен фонд “Астра Кеш плюс” (Фонда) съгласно Разрешение на Комисията за финансов надзор за организиране и управление на Фонда № 597-ДФ от 12.06.2018 г., през 2023 г. спазва Правила за управление на риска, приети съгласно чл. 36, ал. 1 от Наредба № 44/2011 г., които определят основно: организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска; правилата и процедурите за установяване, управление и наблюдение на отделните видове риск в краткосрочен и в дългосрочен план; видовете деривативни инструменти, в които Дружеството може да инвестира, и свързаните с тях рискове; избраната от Дружеството методология за изчисляване на общата рискова експозиция в деривативни финансови инструменти, законови инвестиционни ограничения и система от вътрешни лимити за ограничаване на риска, счетоводните и административни процедури по управление на риска; правилата за отчетност и процедурите при установяване на нарушения на правилата за управление на риска.

1. Цели и политика на Договорен фонд “Астра Кеш Плюс” във връзка с управлението на рисковете, поотделно за всеки риск:

Политики и процедури за управление на различните видове рискове

Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да намали влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху дейността и възвращаемостта на инвестициите на ДФ „Астра Кеш плюс” при отчитане на рисковия му профил.

Фондът инвестира и/или може да инвестира в следните видове активи: акции, банкови депозити, дългови ценни книжа (държавни ценни книжа, корпоративни, общински и ипотечни облигации), дялове на взаимни фондове.

Основните цели на Фонда във връзка с управлението на риска са:

- Поддържане на умерено до високо ниво на риск, съответстващо на инвестиционните цели за риск и доходност на Фонда;
- Достигане на ефективност при хеджирането;
- Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на максимална доходност при минимален риск).
- Защита на правата и интересите на притежателите на дялове на ДФ “Астра Кеш Плюс”;
- Изпълнение и спазване на изискванията за ликвидност съгласно законовите и вътрешни разпоредби;
- Предотвратяване на ликвидни кризи в резултат на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на ДФ “Астра Кеш Плюс”.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти, в които ДФ “Астра Кеш Плюс” инвестира са: пазарен риск, кредитен риск и риск от концентрация.

Основният риск, свързан с дейностите, процедурите и системите на управляващото дружество, който може да се отрази на договорния фонд е операционния риск.

Пазарен риск

Ценови риск

Управляващото дружество прилага краткосрочна стратегия за управление на **ценовия риск** - рискът от намаляване на стойността на съответния финансов инструмент, поради неблагоприятни изменения на пазарните цени, чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи: стандартно отклонение на възвращаемостта на съответната акция, β -коефициент към индексите на съответните пазари или стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар.

Общият риск на портфейла се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете, измерена чрез стандартно отклонение.

Дългосрочната стратегия за управление на ценовия риск включва оценка на приложимостта и ефективността на използваните методи за измерване на ценовия риск, и изготвяне на предложения до Съвета на директорите на УД при установяване на необходимост от промяна на използваните методи за измерване на ценовия риск.

Лихвен риск

Рискът от намаляване стойността на инвестициите в дългови финансови инструменти при евентуално повишаване или понижаване на лихвените равнища се оценява посредством следната методика: потенциалната промяна в стойността на дълговите ценни книжа се изчислява, както следва: $\Delta P = \Delta I * MD * P$, където ΔP е изменението в стойността на ценната книга, ΔI е потенциалната промяна в лихвеното равнище, P е настоящата стойност на ценната книга, а MD е модифицираната дюрация.

Дългосрочната стратегия за управление на лихвения риск включва определяне на целеви стойности на чувствителността на портфейла към изменението на нивото на лихвените проценти, съгласно инвестиционните цели и политика на Фонда.

Краткосрочната стратегия включва ежеседмично определяне на чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти.

Ликвиден риск

Управляваните от УД позиции в акции, държавни ценни книжа, корпоративни, ипотечни и общински облигации са носители на **ликвиден риск**, определящ се от пазарното търсене на инвестиционните инструменти и проявяващ се като реализиране на загуби, поради невъзможност да се продадат на стойност близка до справедливата при нужда от ликвидни средства за покриване на краткосрочни задължения.

Управляващото дружество анализира ликвидния риск на база исторически данни за входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на Фонда. Анализът по предходното изречение служи за определяне на минималния праг от пари и парични еквиваленти в портфейла на Фонда.

Фондът е длъжен да инвестира в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дялове. Управляващото дружество управлява ликвидния риск съгласно Правилата за управление на ликвидност. Правилата посочват принципите и методите на управление, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и вътрешния контрол върху ликвидността.

Валутен риск

Позициите на ДФ “Астра Кеш Плюс” във финансови инструменти или депозити, деноминирани във валута, различна от лев и евро, са изложени на валутен риск, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или еврото.

УД хеджира позициите на Фонда във валута, различна от лева и евро, в случай на наличие на такива чрез сключване на форуърдни сделки.

Дългосрочната стратегия за управление на валутния риск включва измерване чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към български лев спрямо нетната валутна експозиция.

Краткосрочната стратегия за управление на валутния риск включва следене на ефективността на предпазването от валутен риск спрямо разпоредбите на МСС 39.

Кредитен риск

Експозициите на Фонда в държавни ценни книжа, корпоративни, ипотечни и общински облигации и банкови депозити са изложени на кредитен риск.

Контрагентен риск

Рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки се оценява посредством анализ на кредитоспособността на контрагентите по тези сделки.

Експозицията на Фонда към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно. Обезпечението е ликвидно, ако то може да бъде продадено на цена, която е близка до неговата оценка преди момента на извършване на продажбата.

Сетълмент риск

Рискът, възникващ от възможността Фондът да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като той е изпълнил задълженията по дадени сделки към даден контрагент. УД измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки на Фонда с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл.

Инвестиционен кредитен риск

Рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на дълговия инструмент, Фондът оценява и управлява посредством качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, капиталовата структура на емитента, обезпечението на емисията и кредитния рейтинг (репутацията) на емитента, както и диверсификация на портфейла от облигации.

Лимитите за сделки и нивата на риск, свързани с кредитния риск, се одобряват и преразглеждат на тримесечие от Съвета на директорите по предложение на звено за управление на риска.

Управляващото дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна.

Краткосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

- текуща и последваща оценка на кредитния риск на дълговите финансови инструменти в портфейла на Фонда чрез качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, обезпечението на емисията, управлението и репутацията на емитента или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг за целите на оценката.
- текуща и последваща оценка на кредитния риск на насрещната страна по извънборсови сделки посредством качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на контрагентите по извънборсови сделки, предоставеното обезпечението (в случай на наличие на такова), управлението и репутацията на съответния контрагент или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг;
- проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент;
- ежедневен контрол на спазването на законовите и приетите вътрешни лимити за концентрация към кредитен риск;
- постоянно наблюдение на развитието и взаимовръзките между пазарите и икономиката, което улеснява идентифицирането на потенциални рискове от концентрации на кредитен риск (както на ниво група, така и на самостоятелна основа) и факторите, които ги предизвикват.

Дългосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

- изграждане на адекватни системи за управление на информацията, които да позволяват идентифициране на концентрации на кредитен риск и риск на насрещната страна;
- определяне на вътрешни лимити за концентрация на кредитен риск, в съответствие с инвестиционните цели и политика на Фонда, при необходимост и по преценка на звено „Управление на риска“ и звено „Управление на активи“;
- преструктуриране на портфейла на Фонда в случаите на установен риск от влошаване платежоспособността на даден емитент или контрагент или група емитенти или контрагенти, установена прекомерна концентрация на кредитен риск и др. Портфейлът на Фонда се реструктурира по предложение на звено „Управление на риска“, съгласувано със звено „Управление на активи“.

Операционен риск

Оперативните рискове могат да бъдат:

- Вътрешни – свързани с организацията на работата на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда.
- Външни – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда.

Вътрешните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

- Рискове свързани с персонал;
- Технологичен риск.

Външните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

- Риск на обкръжаващата среда;
- Риск от физическо вмешателство.

Рисковете, свързани с дейността на Фонда, се оценяват с една от следните оценки:

- **Нисък** – когато всички рискове са покрити с адекватни контролни процедури с висока ефективност и липсват или са налице незначителни отклонения;
- **Среден** – когато всички рискове са покрити в известна степен с контролни процедури с недостатъчна ефективност;
- **Висок** – когато не всички рискове са покрити с контролни процедури и/или процедурите на предварителния контрол липсват или не действат ефективно, в резултат на което е нарушено спазването на принципите за добро управление и прозрачност.

Рискове свързани с персонала, това са рисковете от загуби, свързани с възможността от грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство. Методи за управление на рисковете свързани с персонала са:

- Ясно дефиниране на вътрешни правила относно правата и задълженията на служителите;
- Ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни на Управляващото Дружество;
- Регулярни обучения на персонала по теми свързани с:
  - финансова теория и практика;
  - управление на риска;
  - нормативната база имащи отношение към дейността на Фонда;
  - информационни технологии и сигурност;
  - други.
- Регулярни срещи между отделните звена на Управляващото Дружество за обмяна на опит, впечатления и препоръки, по отношение на източниците на риск и търсене на решения за управлението и минимизирането им;
- Ежегодни събеседвания и оценка на персонала;
- Поддържане на отворени, открити комуникации между различните звена в Управляващото Дружество.

Технологичен риск, това са рисковете свързани със загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии - неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни. Методи за управлението на технологичните рискове:

- Архивиране на информационната система на Фонда;
- Процедура за възстановяване на работоспособността на информационната система на Фонда;
- Организация и управление на достъпа на потребителите до информационната система на Фонда;
  - Дефиниране на различни класове информация, съхранявана в УД
  - Дефиниране на нива на достъп на служителите на Управляващото Дружество според длъжностната им характеристика.

Риск на обкръжаващата среда, това са рисковете свързани с възможните загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в която оперира Фонда - изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система. Методи за управление на рисковете свързани с обкръжаващата среда:

- Поддържане на актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на Фонда;
- Използване на външни консултанти и юридически кантори в случай на необходимост за имплементиране на нормативните изисквания спрямо дейността на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда;
- Вземане на активно участие в публичните обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба, касаеща дейността на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда.

Риск от физическо вмешателство – това са рисковете асоциирани със загуби, в следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на Фонда – грабеж, терористичен акт, незаповолено проникване в информационната система на Фонда или Управляващото Дружество. Методи за управление на риска от физическо вмешателство:

- Сключване на договор с охранителна фирма за осъществяване на 24-часово наблюдение и контрол на помещенията, в които се намират технологичните средства и архивите на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда;
- Профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол;
- Разработване на процедура за евакуация на служителите в случаите на непосредствено физическо вмешателство в дейността на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда;
- Процедура за докладване на инциденти.

Управляващото Дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на операционния риск, свързан с осъществяването на дейността на Фонда. Дългосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитието на управлението на операционния риск:

- Идентифициране на основните рискови идентификатори и представянето им пред Съвета на директорите на УД;
- Ясно разпределение на задачите и отговорностите на звената при всеки един от процесите;
- Определяне на точките, в които са концентрирани най-много събития;
- Усъвършенстване на организацията, създавайки ясни правила и инструкции за всеки един от процесите;
- Изготвяне на стратегия за редуциране на риска, чрез сключване на застраховки и други механизми за прехвърляне на риска;
- Установяване на сътрудничество със звеното за нормативно съответствие;
- Определяне на служителите, които ще са отговорни за следене на процесите, протичащи в звената на УД, свързани с дейността на Фонда.

Краткосрочна стратегия за управлението на операционния риск:

1. Основната цел на краткосрочната стратегия е определяне на насоките, които трябва да бъдат следвани за идентифициране, оценка, наблюдение, контрол и намаляване на операционния риск, свързан с дейностите на Фонда, както и определяне на организационната структура в УД, заета със създаването и практическото прилагане на системата за управление на операционния риск.
2. Идентифициране на операционния риск - за откриване и разграничаване на операционния риск от другите видове риск, УД използва подробен анализ на бизнес процесите в дружеството, както и вътрешно за всяко звено изследване, което представлява дейност по установяване на факти, спомагащи за разкриването, определянето и локализирането на източниците и концентрация на операционен риск в дейността на Фонда. Допуска се определени (малко на брой) рискове да не бъдат проследени (неидентифицирани). Поради тази причина във всяко звено е въведена процедурата по Риск и Контрол самооценка, една от целите на която е да се подобри своевременното установяване на неидентифицираните рискове.

С цел по-точно разпределяне на операционните събития по рискови класове в зависимост от първопричината за тяхното възникване, в дейността на Фонда са идентифицирани, като потенциални, четири основни рискови категории:

- Рискове свързани с персонал - Например: грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация.

- Технологичен риск - Например: неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни.
- Риск на обкръжаващата среда - Например: изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система.
- Риск от физическо вмешателство – Например: грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система, природни бедствия, пожар.

Бизнес процес - Една или няколко свързани помежду си процедури или операции, които съвместно реализират определена бизнес задача и реализирането им води до конкретни резултати. С оглед постигането на по-точни резултати в оценка на операционния риск са идентифицирани следните основни бизнес процеси:

- Управление на портфейли
- Координация и комуникация
- Организация и управление на продажбите и обслужване на клиенти
- Управление на риска
- Вътрешен контрол
- Счетоводство на Фонда и УД
- Управление на УД
- Процес на регулативно и вътрешногрупово отчитане, управленска информация
- Оценка на НСА

Оценка на рисковете - чрез съпоставянето на идентифицираните рискове срещу бизнес процесите в една плоскост се отчита и влиянието им върху всеки вид осъществявана дейност в УД. Така се определя и така наречената рискова зона, която е пресечната точка на риска с конкретната дейност. Там е съсредоточен операционния риск, който най-често подлежи на количествено измерване. Рискът се оценява от гледна точка на характеристиките - честота на възникване и степен на въздействие. Ръководителят на звено „Управление на риска“ съдейства на ръководителите от различните звена, като им оказва методическа помощ в процеса на определяне на рисковите зони.

Наблюдение на рисковете - всички операционни събития, които носят ефективна загуба, както и такива с потенциална такава, надвишаваща 500 лв. следва да се докладват на звеното по „Управление на риска“ от съответните ръководители на звена и да се регистрират в базата данни.

Управление/Редуциране на риска – стратегията включва прилагането на правила уреждащи организационната структура и нивата на отговорност, както и политики по управление на рисковете, конкретизирани във вътрешните за УД документи – „Правила за управление на риска“ на УД „Астра Асет Мениджмънт“ АД и „Правила за вътрешната организация“ на УД „Астра Асет Мениджмънт“ АД.

Риск от концентрация

Рискът от намаляване стойността на управляваните от УД портфейли поради неправилна диверсификация на експозициите към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област и др.

За целта на управлението на риска от концентрация, УД е приело лимити за сделки съгласно раздел VII. Риск от концентрация от Правилата за управление на риска на ДФ Астра Комодити, като следи ежедневно изпълнението на поставените лимити и законовите инвестиционни ограничения.

При нарушение на инвестиционните ограничения по причини извън контрола на Управляващото дружество или в резултат на упражняване на права за записване, то приоритетно чрез сделки за продажба привежда активите на Фонда в съответствие с

инвестиционните ограничения, като отчита интересите на притежателите на дялове в срок до два месеца от възникване на нарушението. Управляващото дружество е длъжно в 7-дневен срок от извършване на нарушението да уведоми Комисията, като предостави информация за причините за възникването на нарушението и предприетите мерки за отстраняването му.

Оценка на описаните рискове се извършва от отдел „Управление на риска“ / отдела, в обхвата на чиято дейност са съответните рискове, който и изготвя отчети за състоянието на различните рискове и внася същите за разглеждане, обсъждане и приемане от Съвета на директорите на управляващото дружество.

Структура и организация на звеното за управление на риска

Звеното по управление на риска действа независимо от другите звена в управляващото дружество, отчита се пряко пред управителния орган и има следните функции:

- Разработва и внедрява системата за управление на риска на Фонда;
- Изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;
- Гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на Фонда, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна;
- Консултира Съвета на директорите относно определянето на рисковия профил на Фонда;
- Докладва редовно пред Съвета на директорите и на лицата, осъществяващи надзорни функции, когато е приложимо, относно:
  - съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен управляваният от него Договорен Фонд и одобрените рискови профили на тази схема;
  - съответствието на Договорен Фонд с вътрешната му система за ограничаване на риска;
  - адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално показващ дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;
- Докладва редовно пред Съвета на директорите, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда, и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия;
- Извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривативи.
- Управляващото дружество осигурява на постоянното звено за управление на риска съответните правомощия и достъп до цялата информация, необходими за изпълнение на функциите му.

Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска

За оценка и управлението на основните видове риск, съответните отдели използват следните методи: метода на дюрацията (лихвен риск); историческа волатилност на валутния курс (валутен риск); стандартното отклонение на възвращаемостта на съответната акция, β -коефициентът към индексите на съответните пазари, стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар (ценови риск); анализ на структурата на актива и пасива по видове и матуритет, ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци, поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на дружеството (ликвиден риск); качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети, капиталовата структура, репутацията на емитента и обезпечението на емисията, диверсификация на портфейла от акции и облигации (кредитен риск), ежедневно наблюдение и контрол на размера на отделните експозиции в съответствие с

изискванията на ЗДКИСДПКИ и Наредба 44 и одобрените вътрешни лимити за инвестиции (риск от концентрация).

Рискът се оценява и управлява както на ниво отделна експозиция, така и на портфейла като цяло.

Управляващото дружество извършва оценка на честотата на възникване и степента на въздействие на възникналите в миналото събития от оперативен характер и внедрява адекватни контролни процедури по отношение на всяка една дейност на управляващото дружество и оценява тяхната ефективност (операционен риск).

Политики за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска

Общата политика за хеджиране и ограничаване въздействието на рисковете, прилагана в УД „Астра Асет мениджмънт“ АД се основава на стриктно съблюдаване на разпоредбите на нормативните актове и структуриране на портфейла съобразно с принципа на оптимална диверсификация. Методите за контрол и хеджиране на всеки отделен риск са описани подробно в Правилата за управление на риска съгласно чл. 40, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ на договорния фонд.

Използвани методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване:

Използваните от УД методи за оценка на отделните видове рискове са оповестени в т. 1 от настоящия документ - Цели и политика на Договорен фонд “Астра Кеш Плюс” във връзка с управлението на рисковете.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат в предвид следните вътрешни и външни показатели: пазарни цени на финансовите инструменти; пазарна стойност на индекса SOFIX; количество притежавани активи от съответния вид; дата на падеж, чиста цена и размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на Фонда по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.